

ENTREVISTA

“Faig de la democràcia un monstre, i fa molta por”

Albert Sánchez Piñol, escriptor, publica ‘Fungus’

MAGÍ CAMPS
Barcelona

Albert Sánchez Piñol (Barcelona, 1965) torna a la càrrega, aquesta vegada amb un exercit de bolets. L'escriptor més traduït de les lletres catalanes publica *Fungus* (La Campana), una faula que reflexiona sobre el poder en un territori de frontera. Per això situa l'acció cap al final del segle XIX, quan les ideologies socialistes i anarquistes malden per triomfar, amb un personatge singular que fuig de Barcelona i s'amaga en una vall pirinenca. És “un western hivernal europeu”, diu l'autor, i destaca les il·lustracions de Quim Hereu, a qui considera “un pintor impressionant”.

Li agraden els bolets?

L'Eugeni deia que anar a buscar bolets és collonut, i trobar-ne ha de ser l'hòstia. M'encanta però no en trobo mai. Per mi són la quinta essència del bosc, però *Fungus* no va de bolets. Ara, com a personatge narratiu, no entenc que no hi hagi més personatges bolets, havent-hi com hi ha fins i tot tortugues ninja. A més, com el nord d'Itàlia o Rússia, Catalunya és micofilica.

Hi han tingut res a veure els minairons, els follets dels Pirineus?

És a la base. És una llegenda que em va interessar perquè els minairons es regeixen per la solidaritat, per poder sobreviure a les muntanyes. I com al Far West, l'escenari on passa és la natura no dominada per la cultura.

Situa l'acció al 1888, quan hi ha tot el debat sobre les ideologies polítiques.

Es el moment de la gènesi de les grans ideologies igualitàries, com els socialismes. Però això només és el primer episodi.

Preveu fer-ne més?

Els fungus són un factor fantàstic que canvia tota la història d'Europa i del món. Aquest llibre només és la presentació dels personatges. Em diuen que té problemes d'estructura... I esclara que en té, perquè això continuarà. Ara, per no ofendre el lector, la meua obligació com a narrador és tancar les trames, però que els personatges quedin lliures.

Sobre què aniran els següents?

Sobre aquestes ideologies. Som un món curiós perquè hem creat moltes ideologies d'un món perfecte, però hem estat incapaços de realitzar-ne cap. I els fungus tenen un món perfecte però no saben fer ideologies. Són el mirall de tots els nostres defectes.

La vall on passa és real?

És inventada, però hi parlen occità i

dalt. No hi ha ni una sola frase que deixi bonic el Pirineu.

I aquí neix un nou monstre.

Aquesta és la idea. I consolidar-lo. Hi ha relativament pocs monstres literaris, i el projecte de *Fungus* busca això. L'últim és Alien, que és el capitalisme, que devora per interessos, i per això s'ha consolidat.

Quin monstre són els fungus?

És la democràcia, i això pot fer molta por. Són una democràcia perfecta i nosaltres no. Al següent episodi, quan els humans s'hi hagin de relacionar, passaran coses.

A diferència de Nietzsche, presenta el poder des de baix, segons Marcel Mauss. El llibre és un assaig sobre el poder disfressat de gènere fantàstic?

Albert Sánchez Piñol voltat de natura, com els seus personatges que busquen el poder

LA CERCA DEL PODER

“Som un món curiós: hem creat ideologies d'un món perfecte, però no hem aconseguit fer-ne cap”

m'ha anat molt bé per posar-hi nom als personatges, que sempre és difícil per a un novel·lista: Mailís, Cassian... Això és secundari però em serveix per a l'ambientació: és un món antibucòlic, al contrari de *Terra baixa*, on la puresa és a

Els fungus van per aquí, sí. Penso que el poder està en els de sota i aquesta idea és la que m'interessa. Parafraçant Trotski: “Tu potser no estàs interessat en el poder, però el poder sí que està interessat en tu”.

El llibre el va començar el 2005, però s'hi veu algun paral·lelisme amb el moment polític actual.

Perquè parlo del poder i és lògic que la gent hi vegi coses semblants amb el procés. Però no està plantejat així; si fos al revés, no hi tindria cap problema i ho diria.●

La Gleba Teatre homenatja el dramaturg Ricard Salvat

BARCELONA Efe

El Teatre-Espai Cultural La Gleba homenatjarà el dramaturg i director teatral Ricard Salvat en el desè aniversari de la seva mort. Ho va anunciar ahir la sala barcelonina, ubicada a Gràcia-Sant Gervasi, quan va avançar part de la seva programació d'aquest 2019. Es representarà *Primera història d'Esther*, de Salvador Espriu, amb alguns elements de la versió que Salvat va incloure a la seva obra *Ronda de mort a Sinera*.

L'obra, una producció de la companyia Vuitè 4art i la productora de La Gleba, Amici Miei Produccions, s'estrenarà l'1 de febrer i estarà dirigida per Xavier Tarragüel, que tindrà la participació de l'actriu Carme Sansa.

Aquest homenatge vol enaltir la figura de Salvat com a “principal protagonista del renaixement teatral català durant el franquisme”, segons Júlia Simó, directora artística de la sala.

La temporada començarà dimecres

que ve, 9 de gener, amb l'espectacle *Una vetllada amb Mario Gas*, una producció d'Amici Miei durant la qual Gas, acompanyat al piano per Bárbara Granados, oferirà al públic cançons, anècdotes, poemes i textos, alguns d'escrits per a l'ocasió en forma de retalls d'actualitat, que l'han acompanyat al llarg de la seva vida i marquen el seu dia a dia.

Entre el gener i el juliol La Gleba posarà sobre el seu escenari set produccions pròpies, realitzades a través d'Amici Miei, una iniciativa que, segons el teatre, s'ha convertit “sense voler” en un centre de producció d'espectacles i en una “residència artística” especialment destinada a professionals amb poques oportunitats, com els joves tot just sortits de les escoles.●

Màrius Serra

‘Bat, bi, hiru, lau, bost, sei..’

Al barri d'Horta estem d'enhorabona. Aquest any els Reis ens han portat dos regals abans d'hora. Primer va ser una visita llampec de Leo Messi i Luis Suárez a les Galeries Horta. S'hi ha instal·lat una seu estacional del Pare Noël anomenada Lapònia i hi van venir amb tota la família, prole inclosa. L'altre regal és permanent. Al carrer Dant han obert una botiga de jocs meravellosa que respon a la mateixa filosofia de la casa mare, el JugarXJugar de l'avinguda Gaudí. En aquest cas el nom fa la cosa. No juguem pas per aprendre, encara que aprenguem coses jugant. No juguem pas per ser millors persones, per més que jugar de ben segur vacuni contra els fanatismes. Juguem per passar-nos-ho bé. Juguem per jugar, igual com escrivim pel plaer d'escriure i no pas per canviar el món. El món el canviarem amb fets, no pas amb declaracions retòriques ni amb poemes patriòtics ni amb novel·les de contingut social. Jugar per jugar vindria a ser la versió lúdica de l'art per l'art, i s'ha d'enfrontar als mateixos profetes que en el seu dia, per exemple, van renegar de la narrativa de Joan Perucho en nom del *realisme* social. La majoria d'apòstols de la *ludificació* (també anomenada *gamificació*) que proclamen la utilitat del joc acaben creant jocs sense interès. De tant en tant convé recordar-ho, més encara en un dia com avui, cinc de gener: jugar no serveix de res. O, dit més suaument, el motor del joc no és pas la utilitat, sinó el plaer. Seria un error colossal posar-nos a jugar amb l'actitud dels esportistes que s'entrenen per fer un bon paper en uns Jocs Olímpics.

Abans de la ‘gamificació’, els jocs d'apostes eren els únics en els quals l'interès del joc no era el joc sinó el guany

pics. Dit això, el món del joc encara s'enfronta a un altra ambigüitat. En català i en castellà el verb *jugar* no només designa totes les facetes del joc infantil o per a adults en formats diversos (de taula, tradicionals, videojocs...). Jugar també designa els jocs d'apostes. Abans de l'auge de la *ludificació*, aquest territori era l'únic en què l'interès del joc no era el joc sinó el guany, en aquest cas de diners. En anglès, fan anar dues paraules per diferenciar el joc pel joc (*gaming*) del joc pel guany (*gambling*).

Entre el 2002 i el 2005 vaig visitar gairebé setmanalment el Casino de Barcelona. El pretext era escriure una novel·la que presentés la Barcelona del Fòrum com un casino. La novel·la es va dir *Farsa* i va sortir el 2006, abans de la crisi. Un terç de l'acció passa dins del casino. L'era digital ha invisibilitzat la ludopatia. Moltes de les persones que veia sempre allà, addictes a la ruleta, ara poden jugar-s'ho tot des del sofà de casa, amb una innocent tauleta sota els dits. La xacra que Fiódor Dostoievski va immortalitzar fa un segle i mig a *El jugador* (1867) s'ha generalitzat fins a límits grotescos. Per això cal aplaudir que la Reial Societat de Sant Sebastià hagi estat l'únic (!) club de Primera Divisió que ha decidit barrar el pas a qualsevol publicitat relacionada amb cases d'apostes. L'únic club de futbol partidari de jugar per jugar entre els de Primera. *Bat, bi, hiru, lau, bost, sei, zazpi, REAL!!!*